3. Dodatne vježbe

- 1. Odredite najveću moguću relativnu i najveću moguću apsolutnu pogrešku koja se može očekivati pri pohrani broja 2·10²² u IEEE 754 formatu jednostruke preciznosti.
- 2. Za pohranu realnih brojeva koristi se registar u kojem mantisa ima ukupno (zajedno sa skrivenim bitom) 15 bitova, karakteristika ima 12 bitova, te se jedan bit koristi za predznak.
 - a. odredite najveću moguću relativnu pogrešku
 - b. odredite najveću moguću apsolutnu pogrešku ako se pohranjuje broj 1350
- 3. Koliko puta bi se smanjila najveća moguća relativna pogreška u odnosu na IEEE 754 format jednostruke preciznosti, ako bi se koristio format prikaza u kojem bi mantisa imala ukupno (zajedno sa skrivenim bitom) 27 bitova.
- 4. Koliko puta bi se povećala najveća moguća apsolutna pogreška ako bi se umjesto IEEE 754 formata jednostruke preciznosti koristio format u kojem bi mantisa imala ukupno (zajedno sa skrivenim bitom) 20 bitova.
- 5. Koliko bi se smanjila najveća moguća relativna pogreška u IEEE 754 formatu jednostruke preciznosti, ako bi se za karakteristiku koristilo 15 umjesto 8 bitova, a veličina mantise ostala ista.
- 6. Koliko bi približno iznosio najveći broj kojeg je moguće prikazati u IEEE 754 formatu jednostruke preciznosti, ako bi se za karakteristiku umjesto 8 bitova, koristilo 9 bitova.
- 7. Gdje se (i zašto) u sljedećem odsječku programa nalaze sintaktičke pogreške:

```
int thin, tall, short; float which, while, when, why, who; char single, double, triple; signed long a777, 7b, _19;
```

8. Pronađite koje su konstante ispravno, a koje neispravno napisane. Za ispravno napisane konstante odredite kojeg su tipa i koliko okteta zauzimaju u memoriji:

```
2 4u 7f 9.1 14.5U 0101u 12.1L 12.1e+22F 12.1e22
12.1Fe-22 12.1E11L 12.1E11u 0x22L 0xABC 0x2f 2F
0x2F.1F 021.1f
```

- 9. Napisati sadržaj registra u kojem je, prema IEEE 754 standardu za prikaz brojeva u **dvostrukoj preciznosti** pohranjen broj -0.25₁₀. Sadržaj registra napisati u heksadekadskom obliku.
- 10. U registru od 64 bita upisan je broj C0 3D 80 00 00 00 00 00 00 16. Napisati koji je broj predstavljen u tom registru, ukoliko registar služi za pohranu varijable double x. Rezultat napisati u dekadskom brojevnom sustavu.
- 11. Napisati sadržaj registra u kojem je, prema IEEE 754 standardu za prikaz brojeva u **dvostrukoj preciznosti** pohranjen broj -∞. Sadržaj registra napisati u heksadekadskom obliku.
- 12. Napisati sadržaj registra u kojem je, prema IEEE 754 standardu za prikaz brojeva u **dvostrukoj preciznosti** pohranjena vrijednost NaN. Sadržaj registra napisati u heksadekadskom obliku.
- 13. Odredite najveću moguću relativnu i najveću moguću apsolutnu pogrešku koja se može očekivati pri pohrani broja 2·10²² u IEEE 754 formatu dvostruke preciznosti.

Rješenja: NE GLEDATI prije nego sami pokušate riješiti zadatke

1. Najveća moguće relativna pogreška ovisi isključivo o broju bitova mantise m. Vodite računa o tome da parametar m uključuje i skriveni bit. Kod prikaza prema IEEE 754 standardu jednostruke preciznosti m = 24.

Najveća moguća relativna pogreška iznosi $2^{-m} = 2^{-24} \approx 6 \cdot 10^{-8}$

Najveća moguća apsolutna pogreška ovisi o parametru m i konkretnom broju x koji se prikazuje:

Najveća moguća apsolutna pogreška iznosi $\times \cdot 2^{-m} \approx 2 \cdot 10^{22} \cdot 6 \cdot 10^{-8} \approx 1.2 \cdot 10^{15}$

- **2.** Najveća moguća relativna pogreška iznosi $2^{-m} = 2^{-15} \approx 3.05 \approx 10^{-5}$ Najveća moguća apsolutna pogreška iznosi $1350 \approx 3.05 \approx 10^{-5} \approx 4.12 \approx 10^{-2}$
- 3. Najveća moguća relativna pogreška u IEEE 754 iznosi 2⁻²⁴

Najveća moguća relativna pogreška u "novom" formatu iznosi 2⁻²⁷

$$2^{-24} \div 2^{-27} = 2^3$$

Najveća moguća relativna pogreška u "novom" formatu manja je za 8 puta.

4. Neka je x broj koji se prikazuje.

Najveća moguća apsolutna pogreška u IEEE 754 iznosi $\ x \cdot \ 2^{-24}$

Najveća moguća apsolutna pogreška u "novom" formatu iznosi $x \cdot 2^{-20}$

$$x \cdot 2^{-20} \div x \cdot 2^{-24} = 2^4$$

Najveća moguća apsolutna pogreška u "novom" formatu veća je za 16 puta.

- **5.** Broj bitova karakteristike NE utječe na preciznost, stoga najveća moguća relativna pogreška ostaje ista.
- **6.** $K \in [0, 511]$, K = 0 i K = 511 se koriste za posebne slučajeve BE = K 255

Najveći mogući binarni eksponent je 255.

Najveći broj kojeg je moguće prikazati je $1.1111_2...$ $2^{255} \approx 1_2 \cdot 2^{256} \approx 1.16 \cdot 10^{77}$

7. int thin, tall, short; float which, while, when, why, who; char single, double, triple; signed long a777, 7b, 19;

U prvom retku se za ime varijable koristi ključna riječ short;

U drugom retku se za ime varijable koristi ključna riječ while;

U trećem retku se za ime varijable koristi ključna riječ double;

U četvrtom retku ime varijable 7b započinje znamenkom (nije dopušteno)

```
8. 2
                   signed int - 4 okteta
                   unsigned int - 4 okteta
   4u
                   pogreška: nedostaje točka
   7f
                  double - 8 okteta
   9.1
                   pogreška: ne postoji tip unsigned double
   14.5U
                  unsigned int u oktalnom obliku - 4 okteta
   0101u
                  long double - 8 okteta
   12.1L
   12.1e+22F
                  float - 4 okteta
   12.1e22
                  double - 8 okteta
                   pogreška: F na pogrešnom mjestu
   12.1Fe-22
   12.1E11L
                  long double - 8 okteta
                   pogreška: ne postoji tip unsigned double
   12.1E11u
                   long int u heksadekadskom obliku - 4 okteta
   0x22L
                   int u heksadekadskom obliku - 4 okteta
   0xABC
                   int u heksadekadskom obliku - 4 okteta
   0x2f
                   pogreška: nedostaje točka
                   pogreška: ne može se realni broj zapisati u heksadekadskom obliku
   0x2F.1F
   021.1F
                   float, 0 na početku nema nikakvo značenje - 4 okteta
```

- **9.** BFD0000000000000
- **10.** -29.5
- **11.** FFF00000000000000
- **12.** Prikazano je jedno od mogućih rješenja. Bitno je da su svi bitovi karakteristike postavljeni na 1, te da je barem jedan bit mantise postavljen na 1

FFF8000000000000

13. Najveća moguća relativna pogreška iznosi $2^{-m} = 2^{-53} \approx 1.1 \cdot 10^{-16}$ Najveća moguća apsolutna pogreška iznosi $\times \cdot 2^{-m} \approx 2 \cdot 10^{22} \cdot 1.1 \cdot 10^{-16} \approx 2.2 \cdot 10^{6}$